

Universitätsbibliothek Paderborn

**Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis
Nider de ordine predicatorum**

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Octauu[m] de aurea [e]t aureola [e]t fructu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

Preceptum X

erunt p̄tia ut vitrū. et clara ut aurum. Sunt enim nūc duo q̄ causant in nostro corpe obscuritatem. sc̄z materie impuritas. et luminis paucitas. sed vtrūq; tollet. et claritas dabis sp̄ciam fulgida. Si dubitares p̄mo. Erunt ne oēs p̄tes corporis eōles in claritate et colore. Hū. Fm Tho. dis. xliij. in. iiiij. q̄ nō. q̄ corporis gloria nō tollerat nām. sed perficit. Unde color qui debet corrigi ex natura suay partii remanebit in eo. sed superaddetur claritas ex gloria anime. Sicut etiā videmus corpora colorata ex sua natura splendore solis resplendere. vel ex aliquā cā extrinseca vel intrinseca. Et sic claritas glie redundat ab anima. supple. et causalitate in corpus sicut suū modū et est ibi alto modo q̄ sit in anima. ita et in quālibet partē corporis redundabit sicut suū modū. Unde nō est inconveniens q̄ diuersae partes habeant diuersimō de claritatē sicut q̄ sunt diuersimō de dispositiō ex sua nā ad ipsam. Una enī pars habet maiorem dispositiōnem ad claritatem q̄ clara. sicut oculi q̄ manus. et spūs q̄ ossa. et humores q̄ caro vel nervus. Dubitaf seō. In claritas corporis gloriosorum visum offendat sicut hic radius solis. Hū. q̄ nō. Ratio est. q̄ sicut corpus gloriosum non potest pati aliquid passibile nature. sed passione anime. id est. receptio et conuentiētis solū. Ita ex prosperitate glorie non ager nisi actione aie sed secundū hoc magis delectat. Offendit autē inq̄ntū agit actionē nature. inq̄ntū agit calefaciēdo et dissoluēdo organū visus et dissipatio spiritus. et in claritas gliosi corporis licet excedat claritatē solis. tamen de sui natura nō offendit visum sed demulcit. Propter quod claritas illa comparatur claritati iaspidis Apoç. xxij. Dubitaf tertio an in potestate corporis gloriosi si viderit nō viderit. Hū. Idem q̄ sic. quia claritas puenit ex im-

Cap. VIII

perio voluntatis cui subdetur. unde in potestate anime glorificate erit q̄ videatur vel nō videatur. sicut quilibet actio corporis in aie potestate erit. alio non esset corpus gloriosum instrumentum sume obediens p̄ncipali agenti.

Capitulum. viij.
Dodecimū gaudiū extrinsecū est aureolarū. et fructuū datione que se habet circa animā et corpora beata. sicut parafernalia in matrimonio. **N**obi notandum sicut Tho. et alios i. iiiij. dis. xlvi. q̄ differunt aurea. aureolarū et fructus. Nā aurea ē gaudiū qd̄ de deo immediate habet anima in superioribus viribus sc̄z de visione dei clara. de fruitione. et certitudine tentationis. q̄ tria sequuntur gaudium anime. et illud est aurea. Auream hāc meremur hic q̄ q̄dūq; certamē cuius cūq; temptationis quā ex charitate vincimus. sicut illud apli. Nemo coronat nisi q̄ legitime certauerit. **A**ureola **H**oc ē aie gaudiū de opib; a se factis q̄ habet rōnē victorie excellētis christi formiter facta. Vel sic est hāc de operibus p̄fectionis qbus hō maxime xpo cōformet sicut pfectam victoriā. Et hanc aureolā meremur. aut martyrio. aut doctrina. aut dignitate. Friccius autē est gaudiū et delectatio de sp̄ rituali exercitio in spēnē delectationes. p̄sertim venereas. Et hūc meremur. aut p̄ inētia cōtingali. aut individuali aut originali. Ex qbus parz q̄ tam aurea. sed aureola sunt p̄ncipalit in anima. Sed sicut ex gaudio essentialis p̄mū qd̄ est aurea. de deo immediate habiti redundant. sicut et causa in corp' bñ quidaz decor q̄ est glia corporis seu dos corporis quadruplex. de qbus et dictū est. Sic etiam ex gaudio aureole resultat aliquis decor in corp' representatius sp̄ialis triumphi de q̄ gaudet aia vi predicatoris in ore. virginis in illa parte

martyris in cicatrice, vel i alia pte cor
poris fm genus martyrii, itavi statim
ex aspectu corporis sciat qdls qdcs fuit
martyr, aut virgo, aut doctor, seu h
eator. Ex qdbs piz q aurea e gaudiu
de deo. **A**ureola de triupho excellēt.
Et fructus e gaudiu r delectatio de
exercitio spūali. Ptz etiā q sic aurea
est pncipaliter in aia, r secundario i cor
pore q redundantia, r sic due sunt qd
ammodo auree, sic etiam due sunt au
reole de eadē victoria. vna in aia, alia
in corpe q redundantia. Ptz etiā ter
tio q qz opus meritoriu duo b̄ bona
vnu qz ex charitate fit, aliud qz exel
lēter fit viciose, puta martyriū rē.
Idcirco etiā duplex pniū habebit
Aurea ppk pniū, r aureolā ppk se
cundū. **T**ū pniū correspondēs mer
to rōe charitatis qntūcūq sit paruū,
est malus qlibet pniū rēdente acut
rōe sui generis, r iō aureola diminu
tine dicit respectu auree. **D**i autē aure
ola diminutive ab aurea. **N**ā eēntia
le pniū dī aurea siue corona. **T**ū qz
dat viciose, viciose debet corona.
Hū Job, vii. **M**ilitia e vita hois sup
terra. **T**ū etiā qz p ipm bō efficit par
ticeps diuitatis, r p pns regie ptiatis.
fm illud Apoc. v. **F**ecisti nos deo no
stro regnū sacerdotes. **D**ubitaf pio
vn babeat q tres sint aureole. **H**ū. q
ex glo. ordinarijst sanctoz dicitis, de
virginū pz, fm illud Esa, lv. **H**ec dicit
domin⁹ eunuchis rē. **D**abo eis nomē
meli⁹ a filijs r filiab⁹, glo. meli⁹ nomē
ppk gliam excellentemq significat,
h̄ p eunuchos q se castrauerūt, ppk re
gnū celoz viginēs designant. Et su
per isto Exo, xxv. **F**acies alterā coro
nam aureolā, glo. corona ptnet vgi
nib⁹. **A**d hanc etiā coronā ptnet cāti
cum nouū qd viginēs tm coraz agno
cōcīnūt, r que sequunt agnū quocūc
serit. **D**e martyriū pz q flugl. li, de sca

vrginitate dīcēt. **N**emo quantum
puto ausus fuit pferre viginatē mar
tyrio, h̄ viginatē debet, ergo mar
tyrio. **D**e doctoz pz sup illud Eph. j.
Scias q sit supeminē magnitudo
virtutis et⁹. dīc glo. cremētū habebūt
doctores sancti vltra id qd alij cōter
habebunt. **D**ubitaf scđo, cur tm tres
sint aureole, videlz martyriū. **V**iginū et
doctoz. **H**ū. pmo, qz tm iria sunt opa
excellētissima triū potētiaz. **N**ā excel
lētissimū opus rōnalis ē veritatis p
dicatio, cōcupiscibilis obseruatō v
ginitatis, r irascibilis perpessio mor
tis. **S**ecūdo, quia tm tres sunt hostes
quos excellētissime vincere possum⁹,
videlicet mūd⁹, caro, demona. **M**as
tyres vincunt mundu, vrgines car
nem, r predicatorēs demones in cor
dibus suis r alio u. **T**ertio quia xpō
in opibus tr̄bus perfectissime cōfor
mātr̄. in predicationē, in puritate, et
martyrio. **D**ubitaf tertio. **Q**ue au
reolarum sit pfectioz. **H**ū. **T**hom. dis.
.xlii. simplr inter tres aureolas mar
tyriū ē portoz, qz pūgna martirij ē for
tior fm seipz, r vehement⁹ assigens.
Et fm Pe. de pa. ibidē, post h̄ aureo
la doctoz, vt pz in cathalogo scđowz,
qz etiā ecclia i letanij pferit martyres
doctoz, r doctores v̄gib⁹, put etiā
Tho. allegat. **T**ū q̄tum ad aliquid tres
aureole h̄t se sic excedētes r excessē.
Preem̄t et em fm aliquid aureola vir
ginū alij, inq̄tū pūgna carnis ē p̄ci
culo sior r vicino, h̄ nō sic ē de marty
rio r de doctrina. **P**reem̄t etiā au
reola doctoz alij, qz pūgna doctoz
versat circa intelligibilia. **D**e q̄ Apolus
Eph. vij. **N**ō est nobis collectatio ad
uersus carnēz sanguinē, sed aduersus
potestates rē. **M**ieho sun t circa passi
ones sensibiles. **D**ubitaf quarto. **A**n
differentia sit inter aureolam r palmā
Hū, q sic, quia aureola est pniū

Preceptum X

accidētale. nō quodlibet p̄m̄ premiū cor
respōdēs pugnē vel vīctorie p̄cellēti.
Sed yalma ē premiū accidentale qđ
nec radicē vīdelicet charitati nec ope-
ri p̄cellēti debet. h̄ voluntati. Quā pal-
mā martyrii Martinus b̄zr Domini-
cus. qđ aūde desiderauerūt martirūt.
D nec tñ actū martirij habuerūt. Dib-
bitat qđto in spāl de aureola marty-
rū que exigant ad hoc qđ aliq̄s aureo-
lam martyrii p̄prie dictā habeat. Bñ.
fī. Tho. et Pe. p̄al. qđ tria necessaria
sunt. vīdelicet pena. cār. voluntas. Prexi-
gl̄s tñ charitas in qđ h̄nt̄ agreolam.
Prīmū qđ est pena nō qđcūq̄ h̄ mortis
ut oponeat recepta. Et qđ p̄z p̄mo qđ nō
debet aureola martyrii obedientib⁹ so-
lum. licet in eisvsc⁹ etiā ad mortē ma-
cri. p̄pria voluntas. Scđo qđ nec paupi-
bus solū. qđcūs morianti mūdo. Ter-
tio qđ nec penitētib⁹. licet carnē suam
crucifigāt. Quarto nec martyrii solū
stītētibus. vt Martino et Dominico.
Quinto nec Johāni euāgelistē. licet
in olei doliū feruentis missus sit. non
mortu⁹. Sexto nec pueris i camino
ignis. qđ illesi extinerūt. Nec septimo
Siluestro et Athanasio. licet magnam
p̄secutionē sūti passi. S̄z tñ qđlibet xp̄ia
nus qđ in charitate morit qđ obedientiā
vel voluntate h̄z moriēdi p̄ xp̄o. vñ qđ-
cūq̄ alio op̄ facit bonū. de tali habe-
bit in celo spāle p̄mūt gaudiūt. h̄ nō
omne tale mereat dīci aureola. Exempli
grā. Perfecti paupes voluntarij habe-
būt iudicariā p̄tatem. et sic carnis ma-
ceratio aliud spāle gaudiūt. et sic intel-
lige de alijs. Silē etiā itellige de alijs
op̄ibus. fī. Tho. immo interdū plus
de aurea quis mereri p̄t in talib⁹. vt
post dicet. Nec octauo Lucrecia que
seipsum interfecit pagana. Nec nono
Seneca qđ p̄p̄ sevi tolerabiliorē mor-
tem h̄bet agriōez venia p̄ balneo elegit
Prop̄ qđ S̄c̄ulus vt referit Greg.

Lap. VIII

.iij. dialogo. occidēdus. et optione sibi
de morte eligēda data. nullā eligē vo-
luit. h̄ illā dixit se toleratūt quā de p̄-
miseret. quē tñ deus a morte eripuit.
S̄z martyrii aureola h̄sit. Prīo quedā
que se nec corrūperent ferme s̄bmer-
serūt. qđ speciali instinctu spūssanci h̄
fecerūt. vñ l. i. de ciui. del refert Aug.
S̄lī Samson eadē de cā. Itē beatūs
Petr⁹ qđ sibi morte elegit eversis pe-
dibus crucifigi. nō p̄p̄ se. h̄ p̄pter xp̄o
bonorem. Nec reservatūt mors statim
an. postea sequitur. dū m̄ p̄p̄ illud cause
tur vel accelerat. H̄ si mortui in carce-
re. et in stabulis. vt Marcellus papa.
Itē moruti in exilio martyres sunt qđ
h̄mōi mortē in eis accelerasse p̄sumit
Secundū qđ ad martyriū regrit ē cā.
qđ em̄ martyr testis ē. id in cā fidet pro
ecclīa vñ p̄ qđcūq̄ articulo fidei. vñ lūre
ecclīe. aut p̄ qđcūq̄ vītute infusa. qđ
virtutib⁹ despōsa ecclīa xp̄o. qđcūq̄
sic in oris martyr est. Unde Johānes
baptista p̄veritate p̄dicatōis. Agnes
p̄ virtute castitatis. Et Thomas can-
tuarien. p̄ iuribus ecclīe occisi taliter
martyres sūt. S̄lī tam mater qđ fili⁹
in utero eius si ab infideli in utero lede-
ret in odīu fidei. qđ vītrīcūl altep̄ mo-
ri cōtingeret. S̄lī qđ vulnus nō letale
suscīger. et qđ negligētia qđ nō cēt mor-
tale p̄cēm moreret iuvilnere neglecto.
S̄lī qui pot̄ vellet occidi qđ mēda
cū dicere qđcūq̄ peccādo. S̄lī qui
cruce signati in bello hostiūt xp̄i p̄p̄
xp̄m suscepto pugnādo pereunt mar-
tyres sūt. qđ nō se h̄ xp̄m defendūt ec-
clīa. et sic moriūt. vñ mortē nō fugi-
unt h̄ eligūt. S̄lī si qđ p̄p̄ bonū cōe-
nō relati ad xp̄m sustineret mortem
aureolā non mereat. h̄ si hoc referat ad
xp̄m. aureolā merebit. et martyr erit.
vīpote si rem publicā defendat ab ho-
stīū impugnatione qđ fidē xp̄i corrūpe-
moliūt. et itali defēsiōe mortē sustinet

2

Tertio requiri voluntas. **D**ñi qui dormiendo occidere non est prius voluntate ad martyrum habita iniustus occidetur. aut fugiens aut se defendens iniuriam occidere. martir non esset nisi fieret. ut prius dictum est de cruce signatis. ppc qd Mauricii cū sociis suis arma profecit fieret martir. **I**nnocentes etiam non perfectam ratione aureole habent. nisi ut quodam tenetus ratione i eis miraculose fuerit. sic de Johanne baptista in vetero

Probabile est. **D**ubitat sexto quod debeat aureola virginem. **A**ni. fm Cho. vbi prius. qd huius tristis. **P**ro inexperience huius venere voluptatis. voluntarie hoc eligentibus. et finaliter in sili pposito gauderantibus. **S**emper tamen presupponit charitas quod est auree meritoria. **O**nde ppc decem sunt genia hominum virginium aureola caritatis. fm Cho. i. iiiij. **P**ro frigiditate eunuchi quod voluntate huius ducendi consilium si possent. **D**ñi Aug. II. de sancta virginitate. **Q**uisque ipsum virile membra debilitate vel genitale non possint non sunt eunuchi. sicut enim quod christiani fuerit. et dei precepta custodiunt. eo tamen pposito sunt ut pluges si possent haberent plugatis fidelibus adeqvti. **S**ed etiam quod solu ad tempus quo intrabuit ministerium continere propontur. et sic decederunt. non murato pposito. **T**ertio quod primo pponunt perire patinere. et tamen postea mutant in pposito. et sic decederunt. **Q**uarto quod in veteri testamento virginitate seruauerunt aduliti. sine spali instinctu spissant. **Q**uito violenter oppressa. et plentibus liberante statim. **S**exto in expes venere voluptatis immortali decederes quod sunt vere facti e virginibus. **S**eptimo infidelis vel fidelis nihil cogitas de virginitate vel coniugio vel incontinencia. et sic decedens.

Octavo baptizati infantes aut vsu ratione decederes. **N**ono infantes aut baptizimi decederes. **S**ed quereres. numquid incorrupti aureolam non merentes et in-

charitate decederes speciale gaudium abhebunt de innocentia corruptionis. **A**ni. fm Cho. i. iiiij. qd sic. etiam si non posuerunt perpetuo fuare. **S**icut innocentes quod peccare potuerunt de innocentia spaliiter gaudebunt. sed illud gaudium non est aureola. **D**ecimo quod morosis delectationibus pleno consenserunt delibera to imorates sine tactu virilli ppro mortu animi vel eriaz corporis in vigilia ad pollutionem ad similem experientiam reevolutatis pgreduunt. etiam saluis signaculis corporee integratatis. de quod babes. pcepto. ix. **S**unt etiam sex genera **I**re hominum quae virginum possidebunt. **P**roto beatissima Maria ergo virginum quod fm Cho. dicitur. quod non habuit pugnam p temptatione quod fit a carne. habuit in purgatione quod fit p temptatione ab hoste. qui nec etiam ipsum christum reverit p tentare fuit ut pps Match. iiiij. **S**ed in experience nerea voluptate in vigilia cum pposito ppetue continendi. **T**ertio inexperience rea voluptate cum pposito interruptio de continendo. de quod finaliter penituerunt. **Q**uarto quod in veteri testamento ex divino instinctu virginitez seruauerunt. sicut credit de Hieremias. Ezechiel et He lis quod pugnia non leguntur. **Q**uinto vi ophisse quod invenere voluptatem non possenserunt delibera te. quod cuius principius est tolliter extra non est ordinabile a ratione unde delectatio quod est cum seminis emissione virginitatē non tollit in somno facta. **S**i milis vero est de mulieribus quod dormientes aut in ebrietate. aut amictes. aviris cognoscunt. nisi forte hac iterum dormitur etiam aviro cogescant. et eadem ratione ille virginitates pviolenti corripunt siue ab hoie siue a dimicis in cubo. si ipsi pnt reuitali p suet corpore corruptio ait. vel saltem mente a psestus. et siue p sive siue p. qd alia cavitatem corripunt. ergo in statu non perdunt. sed si p sive sed qd sustineat est meritorium et ad genus martyrum

Preceptum X

ptinebit. **D**ñi Iustia dixit. Si me inuita violare feceris mihi castitas duplificabit ad coronam. nō q̄ habeat duas virginitatis aureolas. h̄ q̄ duplex p̄mitū reportabit. vnu. p̄ virginitate custodita. aliud p̄ infuria quā passa ē. Dato etiā q̄ talis violēter oppressa cōcipiat nec ex hoc meritū virginitatis perdit. nec tū matri xp̄i eq̄bitur. in q̄ fuit cuī integratate metis etiā integratitas carnis. Dia sunt T̄bo. verba. Sexto frigidū et eunuchiy voluntate habētes incorruptionē p̄petua seruādi. etiā si facultas a desset coēundi. faciūt em̄ d̄ necessitate virtutē. **D**ubitat septimo q̄bus aureola doctoz̄ debeat. **R**ū. fīm Tho. et Pe. pa. rbi p̄s q̄ habētibus tria. Primo q̄ actū docuerūt. Scđo q̄ ex officio docuerūt vel missi. Tertio q̄ docuerunt publice et recta intentione p̄inētia ad salutē. q̄ diabolus a corde h̄ hoīm expugnat sic q̄busdā spūa lib̄ armis. De q̄bus. ii. Cox. x. Arma militie n̄c nō sunt carnalia. h̄ spūalig Necessario tū p̄exigitur charitas ex q̄ pcedat doctrina. Prop̄ p̄mū prelati quātūcūq̄ magni nō habebūt aureolā. q̄ nūc actū docuerūt licet habitu frātissimi fuerint. nō em̄ h̄tū h̄ actū debet aureola doctoz̄. Sill̄ non habebunt plati q̄bus ex officio cōpeteret pdicare q̄ nō pdicauerūt. q̄ pugnati debet. fīm illud Timoth. ii. nō coonabib̄ nisi q̄ legitime certaverit. Sill̄ nec plati nec alij q̄ solum in p̄uato nō publice docuerūt actū aureolā habebūt. p̄t carentia secūdi. Nulleres nō habebūt nec viri q̄ nō sunt missi legitime ad docendū. Nec fraterne correūdi p̄uate debet. Prop̄ ternij cōrētā nō habebūt adūocāti adūocātes. nec medici. nec p̄bi suas artes docentes. fīm nec theologi p̄biam docētib̄ nisi veantur ad declaratōnē theologie. vi. Paulus interdū fecht. et Piero. et alijs.

Cap. VIII

Nec theologus ex officio pdicās sine indebito sp̄ sc̄z p̄p̄ vānā glāz. v̄l q̄ verbū dei p̄p̄ lucrū ipale adulterās rec̄pit mercedē suā nūc̄ habebit doctoz̄ aureolā. etiā si in charitate decedat. Nō em̄ p̄nia p̄t recuperare aurcolā. q̄ p̄nia nō v̄lificat mortua oga q̄ nūc̄ viua fuerūt. dicunt aut̄ mortua. non solū sine charitate facta. h̄ etiā sine int̄tētione recta. et q̄cunq̄ nō fuerūt a p̄ncipio meritorie. Virgo tū mēte soluz̄ corrupta penitēdo recuperare p̄t aureolā. q̄ mortificata oga p̄ p̄liaz reuiuscunt. i. q̄ viua fuerūt. et p̄ mortale fuerūt mortificata. h̄ḡinistas illi q̄ mēte corrupta ē q̄ ad integratē carnis. et q̄ ad p̄positū p̄tinēdivia fuit. licet postmodū q̄ p̄positū coēudi potuerit mortificari. id p̄nia reuiuscere p̄t. h̄ sic nō ē de pdicāte sp̄ ex inani glā vel ex auaricia. q̄ nūc̄ suus act⁹ bon⁹ fuit. h̄ doctoz̄ aureolā h̄ebūt pdicātes et docētes trib⁹ mōis supradicti siue fuerūt magi siue simplices sacerdotes. siue plati siue non plati. siue docuerunt sc̄p̄to siue v̄bo. siue legēdo. siue pdicādo. Scripta. n. p̄ponere qđā mod⁹ docendi est. Et notandū q̄ docere ē op⁹ charitatis et miscōte magnū. **D**ubitat oratio. v̄trū in eadē specie vna aureola p̄mineat alteri. et v̄trū vnius virginis aureola sit nobilior. q̄ aureola virginis alterius. et sic de martyrib̄ et doctoz̄ aurcolis. **R**ū. q̄ sic. Una em̄ fīm excellētā actus q̄ quē hic pugnauit nobilior erit. Ut exēpli grā. q̄ acerbus martyriū. aut q̄ puriorē virginitatē vitādo occasiones habuit. aut q̄ plures saluavit pdicādo. v̄l frequētū pdicavit. nobilitē hahebit aurcolaz̄. Errō ē. q̄ aureola supponit auree. h̄ aurea ē in uno maior et nobilit̄ q̄ in alto. ut de dotib̄ p̄ amittit patebit. h̄ et aurcola. h̄ in notāduz fīm Tho. q̄ q̄uis alidq̄ possit quēnire ad alii v̄t.

Inferitus et egle meriti pmi scz essentia
lis p radice charitatis habedo solam
voluntatem ad martyrii quaz martyr in
actu mereat p martyrii, in non marty-
ratus non ventet ad aureola nisi p
martyrabit. Et sic etiam est de aliis duabz
aureolis pariformibz fm Tho. sentien-
dū. Scendū etiam fm eundem q meriti
aureole pot intendi dupl. Uno modo
ex parte radicis scz charitatis. Alio modo
ex parte opis. Continetur enim aliquis duos
quorum unus ex minori charitate malo-
tormentum martyrij hz. vel magis p
dicationi instat. aut etiam magis se a dele-
ctionibus carnis elongat. Interim q
meriti q attendit penes radicem. non rur-
det intēsio aureole. h intēsio auree. h
intēsionis meriti q est ex gne actus rindet
intēsio aureole. vñ pot eē q aliquis mi-
nus i martyrio meret quam ad essen-
tiale pmi q habebit p martyrio ma-
iorē aureola.

Capitulum. ix.

Dicitur dicendum est q sunt fructus
debiti batis qbusdā vñ oibus. d
quo notat Tho. i. liij. dis. xliz.
q fructus de q loquuntur pps. Matth. xiiij.
et Iuc. viij. que dividit in tricesimum. le-
xagesimum et centesimum q qodaz pmi
q debet hoī ex h q de carnali vita in
spūale trāsit. et rindet illi virtutis fructus
p̄cipue q hoīem p̄cipue a sublecione
carnis liberat. h autem facit p̄tinētia sola
qz p ea rep̄munt delectationes q maxime
gustū spūal dulcedinis impediunt que
fructus suo noīe importat. Nam p delecta-
tiones venereas aīa p̄cipue corpori subdit
tur adeo ut i actu carnali fm Hiero.
nec spūs p̄phie corda p̄phaz tāgit. nec
in illa delectatione est possibile aliquid intel-
ligere. vt p̄hs dic. viij. elb. et id p̄tinētia
magis corindet fructus q alterius virtutis

Huius autem fructus similitudo sic accepta
Fructus est ex semine surgit. Fructus
autem fm h pot p̄dixit ex semine. qvis se-
metius est efficax ad pueritiam huius

terre i suā naturā. Et quanto hec virtus ē
efficacior et terra ad h patior. tanto fru-
ctus sequitur superior. Spūale autem semē
qđ i nob seminas ē vñ dei. Unde quanto
aliquis magis i spūalitatē pueritiae a car-
ne recedet. tanto i eo ē maior fructus ver-
bi dei. Secundū h igit fructus differt ab
aureola. qz aureola cōsistit in gaudio
qđ habet de opis pfectiōe. Hic fructus
in gaudeo qđ habet de ipsa dispositio-
ne operis fm gradū spūalitatis i quē
p̄ficit ex semine vñ dei. Unde sic aureo-
la non debet cuiilibet vicerit. h excellē-
ti. et cū h in materia excellēti. Ita fru-
ctus suo modo q̄ importat delectationē
debita p p̄tinētia a vehemēti delecta-
tione. id dabat illi virtuti non q̄ sp̄irent
minores delectationes sic gustus. p̄tia
abstinentia. h dabat illi q̄ sp̄irent ma-
iores scz venereas. sic p̄tinētia castitati
elb. li. de q̄tuor coequis dicitur. q̄ sicut
videm i officijs agriculturae q̄ oē qđ
fructus fert terra ē. h in cultu gustat et
p̄cipit ipm fructus. Sic etiam terra cor-
poris nūvel anīe fert fructū. h aīa gustat
ipm seu spūs. Est autem fructus p̄plic
q̄ generat ex gno cadēte i terrā. ad qđ
vivificādū et fornicādū et nutritiādū h ter-
ra virtutē. sic dicitur ē ei a principio. Ger-
minet terra herbā virētē et faciente se
mē iuxta genū suū. Continētia autem ē fm
delectationes carnis p̄tinētia illud ad
qđ p̄tate accepit p̄missus hō. et tenet ad
cidēs p̄tinētia qđ ē vñginitas nascit no-
bitiū i agro corpore nūt ut facilius exco-
lat. Unde q̄ fortitudo q̄ ē circa cultū ex
tripsecū vel resistētia passionis. et p̄li-
monia circaviciū. et insititia circa exti-
secos actus q̄ oīa minorē labore exiguit
non est fructus de q̄ nūc loquuntur. h circa
venerea q̄ magis idigēt cultū. Hic q̄ re-
s. q̄ sur̄ gndus fructus. An. Iuc. viij.
et Matth. xiiij. q̄ tres. videlicet tricesimum.
sexagesimum et centesimum. q̄ dant in p̄ia
q̄s triplex gndus p̄tinētia ineruit in via